

23. april 2004

UPA 2004/23

Iluarsiissutit

(siunnersuummi quppernerit 3-6 11. marts 2004-mi ullulerneqartut taarserpai)

Oqaaseqaatit nalinginnaasut.

Inatsisissatut siunnersuummut matumunnga tunngaviuvoq AI 2004-mi konto 20.11.50-imi siunertanut siunnersuummi allaaserineqartunut aningaasanik immikkoortitsisoqarsimanera. Taamaalilluni Inatsisartuni amerlanerussuteqartut akuersissutigaat, inuussutissarsiutigalugu aalisartunut, inuussutissarsiutigalugu piniartunut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartunut aallarteqqinnissamut immikkut tapiiffigineqartarnissaq pilersinneqassasoq.

Siusinnerusukku atuuksimagaluarpoq "Immikkut ikiorsiinermut Aningaasaateqarfik " siulersuisoqarluni malittarisassaqlunilu.

Kisiannili Inatsisartut Ombudsmandiata isornartorsiorsimavaa Immikkut ikiorsiinermut Aningaasaateqarfik aqutigalugu tapiissutit aqunneqarnerat. Inatsisartut Ombudsmandiata isornartorsiorsimavaa Immikkut ikiorsiinermut Aningaasaateqarfik pisortat nalinginnaasumik aqutsinerannut ilaasussaagaluarluni taamaallaat aqunneqarmat malittarisassatigut maleruagassanik ilalikkut. Taamaattumik Inatsisartut Ombudsmandiat oqarpoq Namminersornerullutik Oqartussat eqqarsaatigisariaqaraat aningaasaateqarfiup inatsiliornivikkut aqunneqarnissaa. Tamatumani innersuussutigineqarpoq Ombudsmandip 1998-imi nalunaarutaani quppernerit 40-45.

Siunnersuutikkut matumuuna Naalakkersuisut siunertarinngilaat aningaasaateqarfiliornissaq, kisiannili uparuartuineq ilaatigut akueriumallugu ikiorsiisarnermut malittarisassiornissaq.

Inatsisissatut siunnersuummi siunertarineqarpoq, aallarteqqinnissamut tapiisarneq pisassasoq annaasat matussuserneqarsinnaanngikkaangata imaluunniit allaniit matussuserneqarsinnaanngikkaangata.

Aallarteqqinnissamut tapiisarnerup periarfississavaa, qinnuteqaateqartup ingerlaavartumik siornatigut inuussutissarsiutigisimasaminik ingerlatsileqqissinnaanissaa. Inatsisissatut siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tapiissutit imaassasut qinnuteqaateqartup annaasaqarsimannginnera pisimasoq.

Inatsisissatut siunnersuummi pineqanngillat pisunut erseqqissunut annertussusileriikkanik tapiisarnissaq. Taamaalilluni tapiisarnissami

aalajangiisuusaaq, qinnuteqaateqartup inuussutissarsiumminik ingerlatseqqilernissaa, tamatumani tapiissutit annertussusissaanni apeqquataassaaq pisut qanorpiaq ittuunerat.

Naalackersuisuttaaq siunnersuutigaat, siunnersuutip § 6-iani allassimasutut, inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaat manna pisortat ikiorsiisarnerannut imaluunniit tapiisarnerat pillugu inatsiseqartitsinernut allanut taarsiulluni atuutissanngitsoq, aallarteqqinnissamummi tapiisarneq pisassammat annaasat matussuserneqarsinnaanngikkaangata imaluunniit allaniit matussuserneqarsinnaanngikkaangata tapiisarnissamut periarfissiisoqartassammat.

Inatsisissatut missingersuummut tunngatillugu aperineqarsimapput KNAPK, SPS aamma Kalaallit Forsikring. Oqaaseqaataat inatsisissatut missingersuummut ilanngunneqarsimapput.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut oqaaseqaatitaalu pisortanut soqutigisaqaqatigiinnullu tusarniaassutigineqarpoq. *-imik nalunaaqutsikkat tusarniaaffigineqaramik akissuteqarput:

*Ilaqutariinnermut Pisortaarfik, *Aningaasaqarnermut Pisortaarfik,
*Inuussutissarsiornermut, Nunalerinermut Suliffeqarnermullu Pisortaarfik,
*KANUKOKA, KNAPK aamma *SPS.

SPS oqaaseqaatissaqanngilaq.

Ilaqutariinnermut Pisortaarfik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Inuussutissarsiornermut, Nunalerinermut Suliffeqarnermullu Pisortaarfip tusarniaanermi akissummini ilaatigut erseqqissaatigaa, aallarteqqinnissamut tapiisarnissamut siunnersuutip ilaqutariit suliitilluni ajutoornermi pilersuisuminnik annaasaqarsimasut pilersuisoq suliitilluni ajutoornissamut sillimmasersimatinnagu ikiorsiiffigisinnaanngikkai.

Tamatumunnga erseqqissaatigineqassaaq, pilersuisumik annaasaqarneq inatsisip atuuffiani ilaatinneqanngimmat. Inatsit aallarteqqinnissamut tapiisarnertut isigineqassaaq, taamaalilluni qinnuteqaateqartup ingerlaavartumik siornatigut inuussutissarsiutigisimasaminik ingerlatsileqqissinnaaniassammat. Pilersuisumik annaasaqarneq imminermi pilerseqqinneqarsinnaanngilaq.

Inuussutissarsiornermut, Nunalerinermut Suliffeqarnermullu Pisortaarfip aallarteqqinnissamut tapiisarnissamut siunnersuutip inuup ataasiakkaap pisariaqartumik sillimasertarnissaanut taamaalillunilu suliffimminik akisussaaffeqarnissaanik akisussaaffiassagaa.

Tamatumunnga erseqqissaatigineqassaaq, siunnersuummi § 2-mi siunnersuutigineqarmat, aallarteqqinnissamut tapiissutit tunniunneqarnissaannut

patsisissanngortinneqarsinnaasoq ajoquserneq, annaasaqarneq, napparsimaneq imaluunniit sulisinnaajunnaarneq matuneqarsinnaanngereernersoq, matuneqarsinnaanersorluunniit, nammineerluni sillimassutitigut pisortalluunniit sillimmasiinerisigut imaluunniit namminersortut pisortalluunniit tapiissutigisartagaasigut assigisaasigulluunniit.

Inuussutissarsiormut, Nunalerinermut Suliffeqarnermullu Pisorta qarfiutaaq siunnersuutip § 1, imm. 2-annut atuutilersinniarmagu, pinngortitami ajunaarnersuit ilassutaattut siunissami ajunaarnerit pinngitsoortinniarneqarnissaannut iliuutsinik aallarniisoqartariaqarnera.

Tamatumunnga tunngatillugu erseqqissaatigineqassaaq, ajunaarnerit imminnermini pinngitsoortinniarneqarsinnaannginnerat.

Aningaasaqarnermut Pisorta qarfiup siunnersuutigaa, siunnersuutip § 6-iani imatut oqaasertanik ilanngussisoqassasoq: "Inatsisartut inatsisaannut aningaasaliissutinut killiliussat ukiumoortumik aningaasanut inatsisini aalajangersarneqartassapput".

Tamatumunnga tunngatillugu erseqqissaatigineqassaaq, Aningaasaqarnermut Pisorta qarfiup siunnersuutaata kingunerimmagu, Naalakkersuisut siunnersuutip § 6-iat taamaattussanngorlugu allannguuteqartimmassuk.

KANUKOKA inatsimmut oqaaseqaateqanngilaq, inatsisissatummi siunnersuummi kommunit taasariaqartunik akuliutitinneqarsimanngimmata.

Aalisarnermut Piniarnermullu Pisorta qarfik inatsimmut ilitsersuummik aammalu qinnuteqaammut immersugassamik suliaqarnermut atatillugu KANUKOKA-mut tusarniaassutiginninnissaq isumaqatigiissutigisimavaa.

Siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai.

Naatsorsuutigisariaqarpoq inatsisartut inatsisaata allaffitsigut aqunneqarneranut kontorfuldmęgtigip ukiup affaanut sulisarnissaa. Tamatumunnga aningaasartuutit naalakkersuisoqarfiup maanna aningaasartuutigisartagaanik matussuserneqartassapput.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Naatsorsuutigineqarpoq inatsisip siunertaa naapertorlugu tapiissutit tunniunneqartassasut. Anguniagaasariaqarpoq qinnuteqaateqartoq maannamut inuussutissarsiutigisimasaminik ingerlatitseqqittuartunngussasoq taamalu pisortanit ikiorsiissutinik assigisaannillu ikiorserneqassaarluni.

Aningaasat ikiorsiissutitut/tapiissutitut qinnutigineqartorpiaat tunniunneqarnerata kingunerissavaa, qinnuteqaateqartup inuussutissarsiumminik ingerlatitseqqissinnaanera. Inatsisartut inatsisissaanni periarfissinniarnearpoq annaasanut allatut matuneqarsinnaanngitsunut matussusiisarnissaq.

Inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlatsisut kikkorpiaaneranun tunngatillugu taakkua inatsisitigut qanoq paasineqartarnerat sukkulluunniit atuuttoq innersuussutigineqarpoq.

Oqaatigineqassaaq naatsorsuutigineqarmat § 1, imm. 1-ip oqaasertai naapertorlugit sakkortungaatsiartumik paasineqassasut. Pissutsit allat inatsisip siunertaaniittut § 1, imm. 2 naapertorlugu suliarineqassapput.

§ 1, imm. 1-mut.

Pigisat ajoquserneranni pineqarpoq pigisat aalaakkaasut pigisallu allat ajoqusernerat, uumasuutit ilanngullugit. Atortut AINUUSSUTISSARSIORNERMUT TUNNGASUUNERANNUT" aalajangiisussavaoq inuussutissarsiutip ingerlannissaanut atanersut pisariaqarnersullu.

Napparsimanerup qanoq paasineqarnissaanut apeqqutaavoq nakorsat napparsimaneq qanoq paasisarneraat. Pingaerneruvoq inuup sulisinnaajunnaarsimanera. Taamaattumik tapiissutinik qinnuteqaateqarnermi nakorsap uppernarsaataa ilanngunneqassaaq. Piumasarineqanngilaq napparsimanerup qanoq sivistiginera ilanngunneqassasoq. Pingaernerusoq tassaavoq napparsimanerup nalaani inuussutissarsiummut tunngatillugu annaasaqarsimaneq napparsimanerup kingunerisaanik inuutissarsiummut uteqqinnissamut ajornarnerulersitsisoq. Assersuutit ilagaat napparsimalluni uninnganerup nalaani inuussutissarsiummi atortut aserfallatsaalineqarsinnaasimanninnerat.

§ 1, imm. 2-mut.

Aalajangersakkami tassani siunertaavoq inatsisartut inatsisaanni aamma ilaassasut pissutsit oqaatsit isumalersorneqarnerisigut § 1, imm. 1-miissinnaanngitsut, kisiannili pisut pissuseqataat inatsisip siunertaa naapertorlugu tapiiffigineqarsinnaasut.

Aalajangersakkami tassani pingaernerutillugit sammineqarput pisut assigiinngitsunut tamanut tunnganerusut. Pisut tamakkua tassaasinnaapput silaannaap allanngornera soorlu silaannaap kiannerulernera assigisaalluunniit aamma ajutoorujussuarfiit soorlu anorersuit assigisaalluunniit.

Tamatuma saniatigut pisut aalajangersimasut imaaliinnaq § 1, imm. 1-imut atanngitsut aalajangersakkamiissinnaapput, takuulli inatsimmi anguniagaq.

§ 1, imm. 2-p atuutsinneqarnera immikkut ittunut tunngatittariaqarpoq, tak. "pissutsit immikkut ittut". § 1, imm. 2-mi pisartut nalunaarsornerat tamakkiisuunngilaq.

Soqutigisaqaqatigiit kattuffiat susassaartoq tusarniaavigineqassaaq, tak. § 3, imm. 4.

§ 2-mut

Tapiissutit agguannerat naliliinikkut pisassaaq. Pissutsit siunnersuummi § 2, imm. 1-imi taaneqartut tapiissutinik tunniussinermi immikkut pingaartinneqassapput.

§ 2, imm. 1.

Oqaaseq Amatusineq imatut paasineqassaaq pisoq patsisigalugu aningaasanik tunniussineq.

§ 2, imm. 1 naapertorlugu aamma pisoq pisortanit nammineerluniluunniit sillimaserneqarsinnaassanngilaq.

Suulluunniit sillimaserneqarsinnaannut apeqqutaavoq annaasaq sillimaserneqarsinnaanersoq namminersortut pisortalluunniit sillimasiutinik tunniussinerisigut. Inatsit manna naapertorlugu ajoquserneq, annaasaqarneq, napparsimaneq imaluunniit sulisinnaajunnaarneq sillimaserneqarsinnaanngilaq, assersuutigalugu sillimaserneqarnissamut qinnuteqaammik itigartitsisoqarpat, imaluunniit assersuutigalugu inuussutissarsiummi pineqartumi isertitaqarsinnaassutsimut periarfissanut tunngatillugu aningaasartuutit sinernerneqarsimanerat pissutigalugu sillimatinut akiliisoqassagaangat.

"Pisortat sillimasiinerat" tassaaneruvoq sulilluni ajoqusernerup kingunerinut sillimasiisarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilerana pillugu peqqussut aqqissuussinerilluunniit taamaaqataat naapertorlugit aningaasanik tunniussineq.

"Namminersortut sillimasiinerat" tassaavoq namminersortunit sillimasiinermik neqeroortuniit assigisaannilluunniit sillimasiinikkut sullinneqarnerit.

Taamaalilluni inatsisartut inatsisaat tapiissutinut allanut sanilliullugu tulliuvoq.

Qinnuteqaateqartoq kingusinnerusukkut soqutigisamut tassungarpiaq matussutissanik tapiiffigineqarpat § 5 naapertorlugu tapiissutaasimasut uterteqquneqarsinnaapput.

Tapiissutit tunniunneqartassapput naliliineq naapertorlugu aalajangersakkami tunngavissat pingaarnerutillugit. Naatsorsuutigisassat allat tassaasinnaapput inuit atugarisaannut tunngasut, takuulli inatsisip siunertaa.

§ 3-mut

§ 3, imm. 2-mut.

Naalackersuisut kingusinnerpaamik inatsisip atuutilernerani suliarissavaat qinnuteqaateqarnissamut immersugassaq inatsimmi matumani suliassat isumannaatsumik suliarisarnissaat pillugu piumasaasunik eqqortitsisoq. Qinnuteqaateqarnermut immersugassami tassani piumasarineqassaaq pissutsit pisariaqartut tamarmik ilisimatitsissutigineqarnissaat. Tamatuma saniatigut piumasarineqartariaqarpoq qinnuteqaateqartup aningaasatigut missingersuusiormigut assigisaasigullu qularnarunnaarsissagaa tapiissutit inatsisartut inatsisaanni anguniakkami piumasaasunik naammassinnissasut. Qinnuteqaateqarnermi immersugassaq suliat suliarineqarnerannut naleqqussartuarneqarsinnaavoq.

Pissutsinut § 1, imm. 2-mi eqqartorneqartunut immikkut qinnuteqariaasiliortoqarsinnaavoq. § 5 naapertorlugu atorsinnaanissamut piumasaanngilaq innuttaasup utertillugit akileeqqusaasinnaanermik ilisimatinneqarnissaa. Aqutsinermili pissuserissaarnerup ilagaa utertillugit akileeqqusaasinnaanermik ilisimatitsissutigineqarnissaa. Qinnuteqaateqarnermi immersugassaq § 3, imm. 2-mi taaneqartoq aqutugalugu tamanna pisinnaavoq. § 5, imm. 2, oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugu allannguutinik ilisimatitsisussaatitaaneq qinnuteqaateqartumut ilisimatitsissutigineqassaaq. Tamanna pisinnaavoq qinnuteqaateqarnermi immersugassaq aqutugalugu.

§ 3, imm. 3-mut.

Paasissutissat inatsisip siunertaa pissutigalugu tassaassapput paasissutissat suliap suliarinissanut pisariaqartut. Paasissutissat taakkua tassaasinnaapput tammaasamut uppernarsaat soorlu politiinut nalunaarutiginninnikkut. Tassaasinnaapput napparsimanermut uppernarsaatit nakorsap atsiugai il.il. Naalackersuisut piumasaasut tamakkua aalajangersassavaat.

§ 3, imm. 4-mut.

Soqutigisaqaqatigiit kattuffiata susasaqartup tusarniaaffigineqarnissaanut siunertaavoq qinnuteqaatit suliarineqarneranni suliassamut tunngasutigut siunnersorneqarnissaq, aqutsisut pisariatissimappassuk. Tusarniaaneq allaffitsigut

aqutsisunit pissarsiariniarnera ajornakusoorluinnaraluarpalluunniit tapiissuteqartoqarsinnaavoq. Pissutsinut siunnersuummi § 1, imm. 2-mi § 4, imm. 2-milu taaneqartunut tunngatillugu soqutigisaqaqatigiit kattuffiat tusarniaavigineqassaaq. Maannarpiaq KNAPK inuussutissarsiutigalugu aalisartunut inuussutissarsiutigalugulu piniartunut soqutigisaqaqatigiiffittut kattuffiuvoq. SPS nunalerisunut soqutigisaqaqatigiiffittut kattuffiuvoq. Soqutigisaqaqatigiiffiit kattuffii marluusut tusarniaanermi peqataajumasimapput. Taakkunannga tusarnianermut akissutit pisussaaffiliisuunngillat, tassa tusarniaanermut akissut allaffitsigut aqutsisunut inatsisitigut pituttuisuunngilaq.

§ 4-mut

§ 4, imm. 1-imut.

Inatsisartut inatsisaanni siunertamut tunngatillugu aalajangersakkami anguniagaavoq inuussutissarsiutip ingerlanneranut pisariaqarluinnartumik pisoqartillugu tapiissutit tunniunneqartarnissaat. Taamaattumik annaasanut tapiiffigeqqusanut tapiissutissat minnerpaaffilerneqarsimapput. Tapiissutissat annerpaaffilerneqarnerannut patsisaavoq tapiissutit innuttaasunut sapinngisamik amerlasuunut iluaqutaaniassammata. Aningaasat rekvisitioni atorlugu tunniunneqartassapput.

§ 4, imm. 2.

Taamaakkaluartoq Apissutsini immikkut ittuni@ annerusumik tapiisoqarsinnaavoq. Pissutsit tamakkua immikkut ituussapput. Pissutsinut immikkut ittunut assersuutaasinnaapput pissutsit § 1, imm. 2-mi ilaasut. Naalackersuisut aalajangissavaat pissutsit immikkut ittut suussanersut. Soqutigisaqaqatigiit kattuffiat tusarniaavigineqassaaq, tak. § 3, imm. 4.

§ 4, imm. 3.

Aalajangersakkami siunertaavoq inatsisip siunertaanut tunngatillugu tapiissutit tunniunneqartut pitsaanerpaamik iluaqutigineqarnissaasa qulakkeernissaat. Tassalu nassuiaatikkut qulakkeerneqassaaq tapiissutit siunertamut atorneqarnerat. Tapiissutinik tunniussinermi erseqqissarneqassaaq nassuiaammut suut piumasarineqarnersut. Naalackersuisut nassuiaatit tunniunneqarnissaannut piunasaasut piffissarititaasullu aalajangersassavaat. Nalunaartartussaataitanerup malinneqarnissaa qulakkeerumallugu Naalackersuisut ilaatigut aalajangersinnaavaat § 5, imm. 1, nr. 2 naapertorlugu nalunaartussaataitaaneq malinneqanngippat utertillugit akiliisoqassasoq.

§ 5-imut

§ 5, imm. 1.

§ 5, imm. 1, nr. 1 naapertorlugu Naalackersuisut utertillugit akiliinissaq aalajangersinnaavaat tapiissutit tunngavissaqanngitsumik tiguneqarsimappata. Aalajangersagaq taanna atuutsinneqarsinnaavoq nalunaartussaataaneq § 4, imm. 3-mi peqqussutaasoq inuup eqqortinngippagu.

§ 6-imut

§ 6, imm. 1-imut.

Aalajangersakkami siunertarineqarpoq, inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut pisortanit ikiorserneqarnissamut imaluunniit inatsiseqartitsinermi allami tapiiffigineqarnissamut qinnuteqaateqarsinnaanerannik mattussinnginnissap qularnaarneqarnissaa.